

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/137/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116221841
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8116221841.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobkyne: Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A.. X.. P. XX, XXX XX D., právne zastúpenej JUDr. Jaroslava Oravcová, advokátka, so sídlom Dobrianskeho 1651, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovanému: Provident Financial, s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava, právne zastúpeného De minimis, spol. s r. o., so sídlom Lovinského 22, 811 04 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 687,98 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 185,81 € zastavuje.
- II. Žalobu zamietá.
- III. Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 24.10.2016 sa žalobkyňa domáhala na žalovanom vydania bezdôvodného obohatenia pôvodne vo výške vo výške 687,98 € a po čiastočnom späťvzati vo výške 502,17 €. V návrhu žalobkyňa vychádzala z nasledujúceho skutkového základu:

Dňa 12.05.2011 uzatvorila so žalovaným ako veriteľom zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 800 € a za 60 týždňov mala vrátiť sumu 1075,98 € + zaplatiť sumu 412 € vyplývajúcu zo Zmluvy o zabezpečení splátok úveru. Žalobkyňa tvrdila, že úverová zmluva má byť bez úrokov a bez poplatkov z dôvodu nedostatku náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. písm.f) zákona č. 129/2010 Z.z., teda že zmluva neobsahovala uvedenie konečnej splatnosti úveru. Z dôvodu vyššie uvedenej chýbajúcej náležitosti považuje žalobkyňa uzatvorenú zmluvu o úvere za bezúročnú a bez poplatkov a žiada jej vyporiadanie podľa § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka ako záväzkového vzťahu z bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa uviedla, že žalovanému uhradila sumu vo výške 1487,98 € a pri poskytnutí úveru vo výške 800 € suma 687,98 € predstavuje plnenie poskytnuté bez právneho dôvodu, ktoré musí žalovaný vydať. Zároveň žalobkyňa tvrdí, že o skutočnosti, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil, dozvedela od Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS v mesiaci marec 2015 s tým výsledkom, že takéto zmluvy žalovaného sú bezúročné a bez poplatkov.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním došlým súdu dňa 12.12.2016 a uviedol v ňom nasledujúce:
- žalobkyňa v skutočnosti na úver zaplatila iba sumu 1302,17 €,
  - namietá premlčanie žalobou uplatneného nároku,
  - vysvetľuje význam slov „termín“ a „dátum“,
  - s poukazom na rozhodnutie SdEÚ považuje určenie konečnej splatnosti spôsobom „siedmy deň 60 týždňa po uzavretí zmluvy“ za dostatočný,

- poukaz na rozhodnutie KS v PO sp. zn. 6Co/134/2016 zo strany žalobkyne je nesprávny keďže z neho vyplýva, že v posudzovanej zmluve bol uvedený iba počet splátok a nie osobitne aj konečná splatnosť úveru, čo nie je prejednávaný prípad.

3. Súd vykonal dokazovanie obsahom spisu a zistil, že žalobkyňa ako dlžník a žalovaný ako veriteľ uzavreli dňa 12.05.2011 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého úver vo výške 800 € mal byť vrátený v 60 - tich týždenných splátkach. Zároveň bola uzavretá zmluva o zabezpečení splátok úveru znamenajúca hotovostné preberanie splátok zo strany žalovaného. V zmluve je 2 x uvedené, že termín konečnej splatnosti úveru je siedmy deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy.

4. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich úvah:

Podľa § 144 C.s.p. - Žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods.2 C.s.p. - Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatie žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby zo strany žalobkyne, došlo k zastaveniu konania tak, ako to vyplýva z výroku č. I. rozsudku.

5. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania sa súd primárne zaoberal touto, pretože aj v prípade dôvodnosti žaloby by jej nebolo možné vyhovieť pre premlčanie.

5.1. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

(3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

5.2. Od 01.07.2016 začal byť v Slovenskej republike účinný zákon č. 160/2015 - Civilný sporový poriadok.

Podľa čl. 2 ods.2 CSP - Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

5.3. Zverejňovaním súdnych rozhodnutí nastala situácia, že každý účastník konania si nájde rozhodnutie, či už okresného alebo krajského súdu, ktoré vyhovuje jeho právneho názoru a prezentuje ho tým spôsobom, že rovnako má súd rozhodnúť aj v jeho veci. Tak tomu je aj v uvedenom prípade.

6. Objektívna premlčacia lehota.

PZ žalobcu v obdobných prípadoch poukazuje na rozhodnutia KS v Prešove, ktoré obsahujú zvyčajne nasledujúcu argumentáciu -

KS v PO, sp. zn. 3Co/228/2015 - Správnym je aj záver súdu prvého stupňa o vzniku úmyselného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, v dôsledku čoho sa inak 3-ročná objektívna premlčacia doba predĺžila na 10 rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Neuvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v uvedenej zmluve, použitie neprijateľnej podmienky a určenie neprimerane vysokej odplaty úveru (96,8 %) nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech opísanými praktikami. So zreteľom na to je správny záver súdu prvého stupňa poukazujúci na neuplynutie objektívnej 10-ročnej lehoty od poskytnutia úveru, v dôsledku čoho bolo možné takto uplatnený nárok žalobkyni priznať.

KS v PO, sp. zn. 18Co/97/2015- Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvárania zmlúv už niekoľko rokov platila pri spotrebiteľských úveroch úprava vyžadujúca uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov umožňujúcu

spotrebiteľom zorientovať sa v ponukách rôznych finančných inštitúcií poskytujúcich úvery a posúdiť výhodnosť poskytnutého úveru. Žalovaný v období od 28.2.2005 do 16.7.2007 uzatvoril so žalobkyňou 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom ani v jednej z nich údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov neuviedol. Takéto dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

Procesnému súdu je však známe, že v rámci rozhodovacej činnosti KS v PO však existuje aj iné rozhodnutie, napr.

Sp. zn. 15Co/207/2015 - V zákonom stanovenej lehote podal proti zamietavému výroku odvolanie žalobca. Namietal nesprávne skutkové zistenia, ako aj nesprávne právne posúdenie súdom prvého stupňa. Trval na včasnosti podania žaloby z dôvodu úmyselného konania žalovaného, ktoré viedlo k bezdôvodnému obohateniu, v dôsledku čoho sa objektívna premlčacia doba predlžuje na 10 rokov v zmysle ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V súvislosti s úmyselným konaním žalovaného poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Žiline. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. S poukazom na citované ustanovenie v odseku 4 písm. b) je potrebné považovať zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania za platnú, keďže na jej základe bol spotrebiteľovi dodaný tovar - vodný filter. Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia žalovaný tiež nepožadoval od žalobcu úroky alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keďže žalovaný žiaden úrok alebo poplatok v zmluve neuvedený od žalobcu nežiadal. V zmluve je uvedené RPMN vo výške 19,60%, pričom žalobca zaplatil žalovanému náklady vrátane úrokov a poplatkov vo výške 13,24%. Z uvedeného dôvodu nebol preukázaný úmysel žalovaného získať na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie, preto súd prvého stupňa sa správne vypořiadal s námietkou premlčania a 10 ročnú premlčaciu lehotu správne neuznal ako dôvodnú.

Žalovaní veritelia naopak ako v tejto tak aj v iných veciach poukazujú na názorovú líniu prezentovanú KS v Banskej Bystrici a aj v Žiline:

KS v BB sp. zn. 13Co/90/2015 - Súd sa nestotožnil s tvrdením zástupcu navrhovateľky, že v danej veci išlo zo strany odporcu o úmyselné bezdôvodné obohatenie a teda plynie desaťročná objektívna premlčacia doba. V konaní nebolo preukázané ničím, že by sa žalovaný na úkor navrhovateľky úmyselne obohacoval. V prípade odporcu dôvodom bezdôvodného obohatenia mala byť úverová zmluva, ktorá sa má považovať za bezúročnú a bez poplatkov vzhľadom na to, že neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o úvere v zmysle právnej úpravy. Aj keď súd konštatoval, že zmluva o úvere neobsahuje zákonom stanovené náležitosti, nie je možné len z uvedeného dôvodu konštatovať, že odporca mal úmysel sa obohatiť voči navrhovateľke. V zmysle zmluvy o úvere mala navrhovateľka začať splácať mesačné splátky dňom 15.4.2008. Prvú splátku v lehote splatnosti navrhovateľka nezaplatila, zaplatila ju až dňa 23.4.2008, čo je zrejme z predpisu splátok a pokút. Napriek takémuto porušeniu zmluvných podmienok zo strany navrhovateľky odporca ju nijakým spôsobom nesankcionoval. Zmluva neobsahuje ani žiadne ustanovenia o zabezpečení záväzku, napr. zriadenie záložného práva, preto nie je možné prisvedčiť navrhovateľke, že by zo strany odporcu išlo o úmysel na jej úkor sa obohatiť. Tieto skutočnosti z jej strany neboli ničím preukázané. Vzhľadom na to, že odporca vzniesol námietku premlčania, navrhovateľka podala návrh po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, preto súd jej návrh zamietol.

KS v BB sp. zn. 14Co/1128/2014 - „Prvostupňový súd mal za to, že v súdnej veci nie je možná aplikácia 10-ročnej objektívnej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako sa toho dožadovala v konaní žalobkyňa, s prihliadnutím na plnenia vykonané zo strany žalobkyne mal za to, že objektívna 3-ročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia s prihliadnutím na podanie žaloby na súd uplynula a žalobkyňa podala žalobu rok po uplynutí 3-ročnej objektívnej premlčacej lehoty. Súd mal nepochybne za preukázané, že u žalovaného vzhľadom na nesplnenie zákonných podmienok vo vzťahu k náležitostiam zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania je potrebné konštatovať, že zmluva sa považuje za zmluvu bez poplatkov a bez úrokov, pričom tým, že žalobkyňa uhradila žalovanému vyššiu sumu ako bol poskytnutý úver, došlo k bezdôvodnému obohateniu sa žalovaného. Odvolací súd k najzásadnejšej námietke uvedenej žalobkyňou v odvolaní uvádza, že aj odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom prvostupňového súdu, ktorý spočíva v tom, že nárok žalobkyne je premlčaný z dôvodu uplynutia objektívnej 3-ročnej premlčacej lehoty, a preto ho súd žalobkyne nemohol priznať, v dôsledku čoho žalobu žalobkyne zamietol. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie

bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel (priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohateniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Podmienky na 10-ročnú premlčiaciu dobu nie sú splnené a platí 3-ročná objektívna premlčacia doba aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou, pričom však žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že by žalovaný mal úmysel k bezdôvodnému obohateniu sa vo vzťahu k plneniu vyplývajúcej zo zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania a žeby tento úmysel existoval už v čase získania bezdôvodného obohatenia. V konkrétnom prejednávacom prípade žalobkyňa už v čase uzavretia zmluvy o poskytnutí pôžičky bola oboznámená s výškou úveru a zaviazala sa tento zaplatiť veriteľovi o zvýšenú sumu v 12-tich mesačných splátkach. Dohodnuté splátky žalobkyňa (aj keď nepravidelne) plnila. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že do 15.05.2009 zaplatila v mesačných splátkach čiastku 924,77 Eur a z dôvodu, že od žalovaného mala žalobkyňa v danom období poskytnutých viac úverov, pričom žalovaný jej navrhol možnosť, že všetky úvery budú zahrnuté do jedného úveru č. XXXXXXXX zo dňa 20.10.2009, pričom z uvedenej konsolidačnej pôžičky bola prevedená suma 702,40 Eur na doplatenie pôvodnej zmluvy o úvere č. XXXXXXXX. Odvolací súd uvádza, že k preukázaniu úmyslu na strane žalovaného nepostačuje len tvrdenie, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy neuviedol do zmluvy RPMN. Žalobkyňa mala možnosť oboznámiť sa s právnymi predpismi, teda mala možnosť nedovolené úroky, či poplatky nezaplatiť. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru (nález Ústavného súdu SR z 26.04.2013 č. k. IV.ÚS 554/2012-35) a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného, ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo/882/2006 z 24.06.2008). Rozhodnutia iných všeobecných súdov, na ktoré poukazovala žalobkyňa v konaní, nie sú pre okresný, ani odvolací súd záväzné, ak sa navyiac okresný, ani odvolací súd s právnymi závermi tam uvedenými nestotožňuje z vyššie uvedených dôvodov.“

Okresný súd Prešov dodáva, že citovaným rozsudkom bol potvrdený rozsudok OS Žiar nad Hronom sp. zn. 4C/10/2014 kde sa uvádza - K námietke žalobkyne, ktorá poukazovala na 10-ročnú premlčiaciu lehotu s poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorý zastáva názor, že dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu (rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/81/2011) uviedol, že tento rozsudok nie je pre rozhodovanie Okresného súdu v Žiari nad Hronom záväzný. Poukázal na to, že ak zákonodarca sankcionuje poskytovateľa úveru za nedodržanie podstatných náležitostí zmluvy tým, že sa považuje úver za bezúčinný a bez poplatkov, prichádza tak poskytovateľ úveru o výrazné finančné prostriedky, preto je nelogické tvrdiť, že neuvádzanie ročnej percentuálnej miery nákladov je úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Platí domnienka znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá je nevyvrátiteľná. Aj o žalobkyni platí, že musela mať vedomosť, že úver je bezúčinný, a preto úroky a poplatky platiť nemusela, ak tak urobila, vyvracia to jej tvrdenie o úmysle žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru súdu podmienka pre uplatnenie 10-ročnej premlčacej lehoty v tomto prípade splnená nie je.

KS v Žiline sp. zn. 9Co/516/2015 - V zdôvodnení týchto záverov uviedol, že odporca je nebankovým subjektom pôsobiacim na finančnom trhu v Slovenskej republike od roku 2008, a teda si bol vedomý toho, aké právne predpisy regulujú jeho činnosť a neuvedenie podstatných náležitostí vyžadovaných zákonom do zmluvy je nepochybne úmyselným porušením zákona, čo spôsobuje záver, že taktiež bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo, je bezdôvodným obohatením získaným úmyselne. Takýto záver je podľa názoru odvolacieho súdu nepreskúmateľný, autoritatívny, bez uvedenia bližších dôvodov, ako k takémuto záveru prvostupňový súd dospel. Súd nezdôvodnil, prečo je premlčacia doba objektívna desaťročná, len všeobecne poukazuje na to, že odporca má poznať zákony. Nebol však preukázaný úmysel. Zo záverov súdu by potom vyplynulo, že každá zmluva neplatne uzatvorená, bola takto uzatvorená úmyselne (neplatne). Pokiaľ prvostupňový súd poukazuje len na znalosť zákonov, v tomto prípade aj navrhovateľ pozná zákony (fikcia) a mohol vedieť, že neplatí splátky v správnej výške. Vzťah bezdôvodného obohatenia medzi účastníkmi je osobitným, nie spotrebiteľským vzťahom. V tomto prípade zmluva bola uzatváraná v roku 2010 a súd, pokiaľ konštatoval, že u odporcu išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, mohol poukázať na konkrétny prípad, kedy už, či rozsudkom alebo iným spôsobom, mu takéto konanie v tej dobe bolo vytknuté. Inak je zdôvodnenie prvostupňového súdu o použití desaťročnej premlčacej lehoty všeobecné, nie riadnym spôsobom zdôvodnené a odvolaciemu súdu neostalo iné, než v tejto časti napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako nepreskúmateľný zrušiť.

6.1. Je teda zrejme, že otázka prezumovaného úmyslu dodávateľa pri bezdôvodnom obohatení nie je v rámci SR riešená rovnako jednotlivými krajskými súdmi a dokonca nie je riešená jednotne ani v rámci jednotlivých krajských súdov.

6.2. Okresný súd si kladie otázku, prečo príslušné krajské súdy, ktoré vzhľadom na argumentáciu sporových strán o rozdielnom rozhodovaní vedia, nerobia kroky potrebné k zabezpečeniu jednotnej rozhodovacej praxe prostredníctvom NS SR? Okresný súd považuje vyššie uvedené príklady za markantné porušenie právnej istoty, keďže výsledok sporu závisí od krajského súdu, na ktorom sa vec prejednáva, resp. od senátu krajského súdu, ktorý vec prejednáva. Účastník konania má potom v skutkovo obdobných veciach rozdielne rozhodnutia. Takýto stav pôsobí samozrejme máťúco aj na okresné súdy.

6.3. Procesný súd má za to, že OZ nevytvára osobitnú kategóriu osôb (či už fyzických alebo právnických), u ktorých sa úmysel získať bezdôvodné obohatenie prezumuje. Ak by sa z tejto prezumpcie malo vychádzať, okresný súd sa pýta, kde sú jej hranice? Ak je prezumpcia založená na znalosti právnych predpisov alebo ich určitej časti, tak u osoby s právnickým vzdelaním (ale v podstate u každej osoby vzhľadom na nižšie citované ustanovenie zákona o tvorbe právnych predpisov), musí byť bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatnej alebo čiastočne neplatnej zmluvy vždy úmyselným, pretože ako osoba práva znalá mala vytvoriť zmluvu bezvadnú. Takýto prístup je podľa súdu nesprávny. Jeho nesprávnosť sa prejavuje o to viac, ak úmysel sa nezakladá na okolnostiach skutkových ale výlučne právnych.

6.4. Súd má teda za to, že úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného preukázané nebolo. Žalobca súdu nepredložil žiadne súdne rozhodnutie predchádzajúce uzavretiu úverovej zmluvy, ktoré by žalovaného ako dodávateľa upozorňovalo na nedostatok v jeho typovej zmluve. Ak k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo v deň preplatenia úveru, t.j. v deň 17.12.2011 keď zo strany žalobkyne bola zaplatená suma 840 €, tak objektívna premlčacia lehota uplynula dňa 17.12.2014.

7. Otázka subjektívnej premlčacej doby.

V prejednávanej veci má súd za nepochybné, že uplynula aj subjektívna premlčacia doba.

7.1. Podľa rozhodnutia NS ČR sp. zn. 26Cdo/785/2011 (pri totožnej úprave ako je v SR) - „Pro počátek subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 ObčZ je v případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy rozhodující vědomost oprávněného o těch skutkových okolnostech, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, neplatná skutečně je. Podle právní teorie (srovnej např. Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbq>> I. § 101 - 110. Komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009, 609 s.) i praxe (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. 30 Cdo 446/2009 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgbpxm6lcmvzf63ttl4ytmnjw>>) je pro počátek běhu dvouleté subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. rozhodný okamžik, kdy se oprávněný v konkrétním případě skutečně dozví o tom, že došlo na jeho úkor k získání bezdůvodného obohacení a kdo jej získal. V případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy je takovou rozhodující vědomostí znalost oprávněného těch skutkových okolností, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, je neplatná (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3977/2007 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqhfpxwzxwgeyta>>). V souzené věci byla okolnost, že nájemní smlouva byla uzavřena bez souhlasu obecního úřadu a že podnájemní smlouvou jsou předmětné prostory pronajímány k účelu, ke kterému nejsou stavebně určeny, žalobkyni známa již při uzavření těchto smluv (viz skutková zjištění, jenž nelze v dovolacím řízení úspěšně zpochybnit). Odvolací soud se tak při posouzení začátku běhu subjektivní promlčecí doby od ustálené judikatury neodchýlil.“

Podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 - Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové

okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobca poukázal predmetnú finančnú čiastku na účet žalovanej 28. augusta 2006. Podľa názoru dovolacieho súdu týmto dňom začala žalobcovi plynúť i dvojiročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 OZ. Žalobca v konaní nepreukázal právny dôvod poskytnutia tohto plnenia, teda od počiatku šlo o plnenie bez právneho dôvodu, pričom v danom prípade niet pochyb o tom, že už v tomto okamihu boli žalobcovi známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. komu plnil a v akej výške.

Podľa NS ČR sp. zn. 28Cdo/685/2011- Dovolací súd vychádza z názoru, že kontrolní závěr NKÚ obsahuje jak popis jím zjištěných relevantních skutkových okolností, tak jejich právní hodnocení ústící v případný závěr o porušení zákonem stanovených povinností. Kontrolní závěr NKÚ tak může u organizační složky státu jako oprávněné zakládat vědomost ve smyslu § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. jen tehdy, pokud se příslušná organizační složka na základě takového kontrolního závěru dozví dosud neznámé skutkové okolnosti, bez nichž nelze odpovědnost za bezdůvodné obohacení dovodit. Tak tomu může být např. za situace, kdy organizační složka státu na základě kontrolního závěru NKÚ zjistí, že její závazek vůči třetí osobě, byl bez jejího vědomí již v minulosti splněn jinou organizační složkou či zanikl započtením. Naopak z hlediska vědomosti organizační složky ve smyslu § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. nemá kontrolní závěr NKÚ význam, pokud takový závěr obsahuje pouze právní hodnocení vzniklého stavu, a to na základě stejných skutkových zjištění, jež byla známa i příslušné organizační složce státu. Tak je tomu i v souzené věci. Žalobkyni již dne 13. 12. 2004, kdy žalovanému poskytla částku o 2.832.979,- Kč vyšší, než činil soudem přiznaný nárok žalovaného, byly známy všechny rozhodné skutečnosti, na základě kterých mohla a měla uplatnit své právo na vydání bezdůvodného obohacení. Pokud tak z důvodu právní neznalosti neučinila a svého práva se začala domáhat až po té, co byla na právní stránku věci upozorněna kontrolním závěrem NKÚ, nemůže to mít vliv na její presumovanou vědomost (v souladu se zásadou neznalost zákona neomlouvá) a tedy ani na počátek běhu subjektivní lhůty ve smyslu § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák.

Podľa NS SR sp. zn. 5 Cdo/291/2015 - V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi v čase vzniku bezdôvodného obohatenia a ktoré by dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnosti svojho postupu a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi. Záver tohto súdu, že právo Sociálnej poisťovne na náhradu vyplatených plnení voči zamestnávateľovi nie je možné bez ďalšieho vyvodit' z ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. z dôvodu porušenia predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, nevylučuje, že takýmto zavineným protiprávnym konaním zamestnávateľa v zmysle citovaného ustanovenia bude práve zavinené porušenie bezpečnostných predpisov v príčinnej súvislosti s vyplatením dávok. Keďže v konaní nebol preukázaný ani priamy ani nepriamy úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, nevznikol ani dôvod pre aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Z týchto dôvodov bol správny záver odvolacieho súdu, že právo žalobcu je premlčané, pretože 3-ročná objektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 22. decembra 2008 (uhradením poslednej finančnej čiastky žalobcu v prospech žalovanej) a uplynula dňa 22. decembra 2011, t.j. pred podaním žaloby na súd dňa 8. februára 2013.

Podľa KS v Nitre sp. zn. 25Co/1019/2015 - V zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> sa o vzniku bezdôvodného obohatenia oprávnený dozvie vtedy, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j., keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného. Z hľadiska plynutia premlčacej doby nie je rozhodujúce, že oprávnený mal už predtým možnosť sa dozvedieť skutočnosti, na základe ktorých si mohol urobiť úsudok o vzniku bezdôvodného obohatenia a jeho výške. Z uvedeného vyplýva správnosť záveru súdu prvej inštancie, že pri posudzovaní vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k

obohateniu došlo, je potrebné z hľadiska § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> minimálne vychádzať zo dňa, kedy žalobkyňa poukázala žalovanému ako veriteľovi, poslednú splátku úveru. Navyše za situácie, že predmetnú zmluvu o úvere, ktorú uzavrela so žalovaným dňa 01. 03. 2011, podpísala, jej táto skutočnosť, že má zaplatiť sumu istiny (200 eur) zvýšenú o odplatu (160 eur), ďalej že zmluva neobsahuje údaj o RPMN a údaj o úroku, bola známa už v čase podpisu, t.j. uzavretia predmetnej úverovej zmluvy. Ospravedlnenie, že žalobkyňa nemá právnické vzdelanie a v čase podpisu zmluvy nevedela o tom, že zmluva musí obsahovať údaj o RPMN a údaj o úroku, je zavádzajúce a neopodstatnené, nakoľko už na prvý pohľad a aj laikovi musí byť zrejme neúmerné navýšenie žalovaným poskytnutého úveru.

Podľa KS v Nitre sp. zn. 6Co/220/2015 - V danom prípade teda nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa žalobkyňa pri riadnej starostlivosti musela alebo mohla dozvedieť, že na jej úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale je rozhodujúce, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedela. V danom prípade tak pri posudzovaní vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k obohateniu došlo, treba z hľadiska § 107 ods. 1 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> vychádzať zo dňa (dní), kedy žalobkyňa splatila žalovanej úver, z ktorého požadovala vydanie bezdôvodného obohatenia pozostávajúceho zo splatených úrokov a poplatkov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či žalobkyňa skutočne vedela o prípadnej neplatnosti zmluvy o úvere v časti poplatkov a úrokov a o tom, že sa bezdôvodne obohacuje žalovaná. Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel k záveru, že k bezdôvodnému obohateniu došlo dňom 14. 02. 2007, ktorým dňom žalobkyňa splatila predmetný úver. Následne z toho vyplýva, že subjektívna dvojročná premlčacia doba uplynula dňom 14. 02. 2009. Žalobkyňa si uplatnila svoj nárok žalobou podanou na súd dňa 17. 02. 2014, teda po uplynutí tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej lehoty. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval prvostupňový rozsudok vo výroku za vecne správny. Námitku žalobkyne popísanú v odvolaní a týkajúcu sa toho, že premlčacia doba je v tomto prípade až 10-ročná z dôvodu, že ide o úmyselné konanie žalovanej, odvolací súd neakceptoval. Pokiaľ žalobkyňa v konaní tvrdila, že na strane žalovanej ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, bola povinná na preukázanie tohto jej tvrdenia označiť alebo doložiť relevantný dôkaz. Uvedené úmyselné konanie žalovanej však žalobkyňa ničím nepreukázala, čím neuniesla dôkazné bremeno tohto jej tvrdenia. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok vo veci samej i vo výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>> potvrdil.

7.2. Vyššie citovaná judikatúra teda jednoznačne aj začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty objektivizuje vedomosťou o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodit' bezdôvodné obohatenie. Totiž iba takto chápaný začiatok behu premlčacej lehoty možno dokazovať. To kedy žalobca tvrdí, že si vec nechal právne posúdiť tak (v zmysle vyššie citovanej judikatúry) relevantné nemôže byť, pretože žalovaný v takomto prípade nemá žiadnu obranu a začiatok plynutia premlčacej lehoty by závisel iba od tvrdenia žalobcu. Bolo by teda nepreukázateľné, či sa žalobca o právnom posúdení nedozvedel skôr a zároveň by bolo otázkou, prečo si žalobca právne posúdenie nenechal vykonať skôr. Ak teda NS SR má za to, že ani u Sociálnej poisťovne ako verejnoprávneho subjektu ako jediného oprávneného vykonávať sociálne poistenie nemožno v prípade konania v rozpore so zákonom prezumovať úmysel, má procesný súd za to, že o to viac to platí u dodávateľa a to zvlášť pri rozdielnej súdnej praxi.

7.3. Pokiaľ ide o potvrdenie OZ HOOS (ktoré v tomto konaní na rozdiel od obdobných nebolo ani len predložené), je to typizované vyjadrenie dávané v rovnakom znení do desiatok obdobných právnych vecí. Z tohto vyjadrenia však žiadne relevantné právne posúdenie konkrétnej veci neplynú, teda žalobca ním otázku prečo by v jeho prípade malo ísť o bezdôvodné obohatenie, žiadnym spôsobom vyriešenú nemal.

7.4. Súd má teda zato, že subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia (ak by vzniklo) začala plynúť dňom, keď žalobkyňou zaplatená čiastka presiahla čiastku žalobkyne žalovaným poskytnutú (pričom skutkové okolnosti týkajúce sa nedostatkov zmluvy boli žalobkyne známe dňom jej uzavretia), čo bolo dňa 17.12.2011 a subjektívna premlčacia lehota tak uplynula dňa 17.12.2013.

8. Na vyššie uvedených záveroch procesného súdu nič nemení ani rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 MCdo/9/2012 - Oprávnená sa svojej zodpovednosti za uzavretie neprijateľnej rozhodcovskej doložky nemohla zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech povinného. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do

úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

8.1. Uvedené rozhodnutie jednak vychádzalo z iného skutkového stavu, jednak sa týkalo aplikácie zákona o bankách a jednak žiadnym spôsobom nespochybňuje rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011.

Naviac, rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 MCdo/9/2012 sa žiadnym spôsobom nevyrovnáva s O § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov SR - O všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

a s

O § 15 zákona č. 400/2015 o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov SR - O všetkom, čo bolo v zbierke zákonov vyhlásené, sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému, koho sa to týka.,

čo jeho presvedčivosť a argumentačnú využiteľnosť znižuje.

9. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že aj v prípade dôvodnosti, by nárok žalobcu bol premlčaný, preto žalobu zamietol.

10. Pokiaľ ide o konečnú splatnosť úveru, bežne sa rozhoduje, že táto musí byť určená presným dátumom a byť súčasťou priamo zmluvy, čo v podstate tvrdí aj žalobkyňa v tejto veci.

10.1. Slovenská republika však vo vyjadrení k veci vedenej na SD EÚ ako C - 42/15 (vyššie uvedená predbežná otázka OS Dunajská Streda) uviedla, že formulácie týkajúce sa splatnosti vo forme - prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru alebo dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň kalendárneho mesiaca považuje za dostatočné.

10.2. V rovnakej veci sa Európska komisia vyjadrila, že znenie smernice požaduje uviesť výšku, počet a frekvenciu splátok, čo neznamena povinnosť uviesť presný dátum splatnosti každej splátky.

10.3. KS v PO vo veci sp. zn. 13Co/111/2014 uviedol: „V zmysle čl.7 zmluvných dojednaní predstavuje zároveň toto oznámenie neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Podľa vôle zmluvných strán teda toto oznámenie tvorí súčasť zmluvy uzavretej medzi jej účastníkmi. Vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti je logické, že exaktný údaj o konečnej splatnosti úveru je zhodný s dátumom splatnosti poslednej splátky.“

10.4. SD EÚ vo veci sp. zn. C - 42/15 Home Credit/Bírová uviedol - Článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.

10.5. Procesný súd je presvedčený, že vyjadrenie konečnej splatnosti v zmluve uvedené 2x ako siedmy deň 60 týždňa po uzavretí zmluvy je pre priemerného spotrebiteľa, u ktorého sa predpokladá znalosť počítania do 60 dostatočné. Na základe uvedeného tak zmluva nie je bez úrokov a bez poplatkov a k bezdôvodnému obohateniu z dôvodu tvrdeného žalobkyňou dôjsť nemohlo.

11. Náhrada trov konania. Náhrada trov konania. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V konaní plne úspešnému žalovanému priznal súd nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolaie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.